

INDEX OPERVM DNI GREGORII PAPE

DIVI GREGORII PA-

PAE, HVIVS NOMINIS PRIMI, COGNOMEN-

to Magni, omnia quae extant, opera, nunc recens ad fidem veterum exemplariorum, accuratiore diligentia à mendis repurgata, & elegantioribus formulis quàm vnquam antehac excusa: Quorum omnium eleftum pagina verfa exhibebit.

4148

Cum Indice materialium, ex eisdem summa fide collecto, auctiore nullo, quàm priores in unum contracti fuerant: Addevo item Indice auctoritatem in omnia opera, qui antea solum Moralium continebat.

Moralium

No se halla en esta edicion la primera impreso el Museo Gregoriano de este año de 1707. Paris via confitebatur el. Por comision de L.º officio. Signe de J.º

APVD HVGONEM ET HAERE-
des Aemonis à Porta.

1542

inst. de l'inst.

es de la Cong de Jours de Sala

INDEX OPERVM DIVI GREGORII PAPAE.

In Iob, Expositionum moralium libri XXXV.
 Pastoralis curae liber vnus, in tres sectus partes.
 De vita & miraculis patrum Italicorum: & de
 aeternitate animae, Dialogorum libri IIII.
 In Cantica canticorum expositio.
 In Ezechielem prophetam, homiliae XXII.
 In diuersas euangelii lectiones, homiliae XL.
 Expositio in VII psalmos penitenciales.
 Epistolarij, ex registro pontificatus eiusdem
 collectarum, libri XII.
 In primum Samuelis (qui & Regum primus di-

citur) variarum enarrationum libri VI.
 Scripsit vero & alia nonnulla D. Gre-
 gorius, vt Ioannes de Trittenheim te-
 statur, scilicet in quinque libros Moyse,
 in libros Regum, in prophetas, & alias
 scripturas sanctas, quae post ipsius mor-
 tem nondum in publicum data, aemuli
 eius nequissimi, gloriae videlicet san-
 cti viri inuidentes, igne perdiderunt,
 sicut Ioannes Diaconus in vita Gre-
 gorij conqueritur.

VITA DIVI GREGORII PAPAE EX IOANNE STELLA SACERDOTE VENETO.

Papa 67.
 An. Chri-
 sti 590.

Costor ec-
 clesie. pri-
 mus seruū
 dei seruū
 mont.

Gregorius Magnus, papa eius
 nominis primus: natione Ro-
 manus patre Gordiano viro
 senatorio, post Pelagium pon-
 tificem sedit annis XIII mē-
 sibus VI. & diebus decē. Do-
 ctor quidē eruditissimus, humillimusq; atque
 sanctissimus: qui primus omnium pontificū
 se seruū seruorū dei nominauit ac scripsit.
 Hic vt dictum est, primo monachus & leuita
 existens, pontificale munus in multa rerum
 perturbatione constitutus, tandē inuitus susce-
 pit: in quo sane ita vixit, vt vsque ad tempora
 nostra neminem ex successoribus habuerit pa-
 rem, nedum superiorē, vel sanctitate vitæ, vel
 diligētia in rebus agendis, vel doctrina & scri-
 ptis. Ea propter merito terrestris angelus vo-
 cari promeruit. Hic itaq; suscepta dignitate
 synodum apud sanctū Petrum XXIII. episco-
 porum habuit: in qua quidē Gratiano testate,
 multa sustulit quae nocitura erāt: & multa ad-
 didit quae profectura fidei nostrae valebantur:
 & praesertim quae subiecta sunt, ordinauit: in
 ea quippe synodo primo. IIII. cōcilia. In Nicen.
 Constantinopolitanū, Ephesinū, & Chalcedo-
 nense decreto publico approbavit & confir-
 mauit: nec non & quintū veneratus est: vt ha-
 bemus in can. dist. v. ca. Sicut sancti euangelij,
 Vetuit item eo in concilio, vt nullus bigamus
 ordinaretur presbyter. Mandauit praeterea vl-
 timam defuncti voluntatem modis omnibus
 obseruari debere. xiiij. q. i. ca. Voluntas vltima.
 Vetuit item monasteria monialium introire, &
 earum cōmatres fieri posse. Addidit denique
 quadragesimali ieiunio. IIII. dies primo vide-
 licet quartā, quintam, sextā feriam & sabbatū,

Vltius des-
 sancti uo-
 luntat om-
 nino obser-
 uetur.

vt habetur de conse. dist. v. c. quadragesimam.
 Introitumq; missae cū vno versu alicuius psal-
 mi ordinauit: eius etiam inuentum fuit, vt no-
 uies Kyrieleyson diceretur: & Alleluia & Of-
 fertorium: ac post communionem caneretur
 idem similiter in can. addidit, Diesq; nostros
 in sua pace disponat mandauit: rursus in prin-
 cipio omnium horarum canonicarum, Deus
 in adiutorium meum intende, cum Gloria pa-
 tri dici debere. Supplicationesq; maiores, pro-
 pter pestē sedandā atque stationes pro maiori
 parte instituit. Quid plura: omnē ecclesia-
 stici officij institutionē ipse sanctissimus pon-
 tifices instituit & approbavit: ipse quoq; adhuc
 monachus in Sicilia, sex monasteria ex pater-
 nis facultatibus aedificauit. Domum insuper
 suam Romae religioni dedicauit. Ipse etiam
 Traianum imperatorem ab inferno liberauit:
 pauperes praeterea in domū paternā vndique
 confluentes excepit, & in vita ciboq; ac potu
 semper ministravit: fuit deniq; vit hic omni
 laude dignissimus: si vitā, si mores doctrinamq;
 inspicias, si tū in diuinis rebus, ac in humanis
 prospicias: hic quoq; Anglos omnes & Vise-
 gothas haereticos ad fidem Christi conuertit,
 & ad vniōnem veritatis reduxit. Confirmata
 denique hoc pacto ex omni parte ecclesia san-
 ctissima hic Gregorius Secundo Phocae impe-
 ratoris anno migravit ad dominū. Cuius cor-
 pus in diui Petri Basilica omnibus cōlachry-
 mantibus. IIII. idus Martij sepultum fuit: atq;
 eo die eius natale celebratur. Eoq; mortuo: se-
 des vacauit mensib. V. & diebus. XIX.

Kyrieley-
 son nauis
 in missa
 et ordina.

Deus in
 adiutorij,
 in horis can-
 nicis ordi-
 nat.

Letania
 maioris

Sequuntur & aliae vitae ab alijs de eo-
 dem conscriptae multo ampliores.

A **INCIPIT**
TEXTVS LIBRI PRIMI
Iob. CAPVT I.

VR erat in terra Hus, nomine Iob. Et erat vir ille simplex, & rectus, ac timens deum, & recedens à malo. Natiq; sunt ei septem filij, & tres filie. Et fuit possessio eius septem milia ouium, & tria milia camelorum. Quingenta quoque iuga bouum, & quingente asine, ac familia multa nimis. Et atq; vir ille magnus inter omnes Orientales. Et ibant filij eius, & stabant conuicia per domos, vniq; iugis in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas, vt comederent & biberent cum eis. Cuiq; in orbem transissent dies conuicij, iuitabat ad nos Iob, & sanctificabat illos: confutansq; diluculo offerebat holocausta per singulos.

B Dicebat enim: Ne forte peccauerint filij mei, & benedixerint deo in cordibus suis. Sic faciebat Iob cunctis diebus. Quadam autem die cum venissent filij dei vt affligerent eorum dominum, affuit inter eos etiam Satan. Cui dixit dominus: Vnde venis? Qui respondens ait, Circuiui terram, & perambulauit eam. Dixitque dominus ad eum: Nunquid considerasti terram meam Iob, quod non sit ei similis in terra: homo simplex, & rectus, ac timens deum, & recedens à malo? Cui respondens Satan ait: Nunquid frustra timeo deum? Nonne tu valuisti eum ac domum eius, vt inersumq; substantiam eius per circuitum? Operibus manuum eius benedixisti, & possessio eius creuit in terra: sed extende paululum manum tuam, & tanges cuncta que possidet, nisi in faciem benedixerit tibi. Dixit ergo dominus ad Satan: Bene uisita que habet, in manu tua substantiam in eum. Ne extendas manum tuam. Egressusque est Satan à facie domini. Cum autem quadam die filij & filie eius comederent & biberent vinum in domo fratris sui primogeniti, nuncius uenit ad Iob qui diceret: Flores arabant, & asine pascebantur iuxta eos: & irruerunt Sabaei, tuleruntq; omnia, & pueros percusserunt gladio, & euasi ego solus vt nunciarem tibi. Camis adhuc ille loquebatur, uenit alter, & dixit: Ignis dei cecidit è caelo, & caecatas oues, puerosq; conuulsiuit: & effugi ego solus vt nunciarem tibi. Sed & adhuc illo loquente, uenit alius, & dixit: Chaldaei fecerunt tres turmas, & inuasertunt camelos, & tulerunt eos: necnon & pueros percussertunt gladio, & ego fugi solus vt nunciarem tibi. Adhuc loquebatur ille & ecce alius irruit, & dixit: Filij tui & filiae tuae uelentibus & bidentibus vinum in domo fratris sui primogeniti, repente uentus uelimens irruit à regione deserti: & conculsit quantor angulos domus, que dormiens oppressit liberos tuos, & mortui sunt: & effugi ego solus vt nunciarem tibi. Tunc surrexit Iob, & scdit uellimenta sua, & tonsa capite coertens in terram, adorauit & dixit: Nudus egressus sum de uero matris ueris: & nudus reuertar illuc. Dominus dedit, domusque abulit: sicut domino placuit, ita factum est: sit nomen domini benedictum. In omnibus his non peccauit Iob labijs suis: neque stultum quid contra deum locutus est.

Moralis expositio

SANCTISSIMI PATRIS
GREGORII magni Ecclesiae doctore
 celeberrimi, in beatum Iob.
INCIPIT LIBER PRIMVS SV.
 per primo capite textus. Cap. I.

Quid res inuasi per eorum sic, inter malos laudabatur conuersus.

VR erat in terra Hus, nomine Iob. Idcirco sanctus vir ubi habitauerit dicitur: ut eius meritum uirtutis exprimeretur. Hus namque quis nesciat quod sit terra gentium: Gentilitas autem eo obligata uirtute extitit: quo cogitationum sui conditoris ignoraue. Dicitur itaq; ubi habitauerit, ut hoc in laudibus proficiat, quod bonus inter malos fuit. Neque enim ualere laudabile est bonum esse cum bonis, sed bonum esse cum malis. Sicut enim grauioris culpe est inter bonos bonum non esse, ita in malis est peccatum bonum etiam inter malos extitisse. Hinc est quod Iobem deus Iob edimet attestatur dicens: & retet sui draconum, & focius struthionum. Hinc Petrus magnus Loth in dilis extoluit: quia bonum inter reprobos inuenit dicens: & iustus Loth oppressum à nephrodem inuicta conuersatione eripuit. Aspectu enim & auditu iustus erat: habitus apud eos, qui de die in diem animam iusti iniquis operibus cruciabant: qui uim cruciari non posset, nisi praua propinorum opera, & audiret, & cecideret. It tamen aspectu & auditu iustus dicitur: quia iniquorum uita, non delectando iusti aures atque oculos, sed feriendo tangebat. Hinc Paulus discipulis dicit: In medio nationis prauae & peruersae: inter quos lucetis sicut lumina in mundo. Hinc Pergami Ecclesiae dicitur: Scio ubi habitas, ubi sedes est Satanae: & tentis nomem meum, & non negasti eadem meam. Hinc sancta Ecclesia spoli voce laudatur, cum ei in amoris cantu dicitur: Sicut Iob inter spinas, sic amica mea inter filias. Bene ergo beatus Iob, memorata terra gentili, inter iniquos uisille describitur: ut iuxta sponsi precouiu inter spinas illius creuisse monstraret. Vbi rectè mox subditur: Simplex & rectus.

Quid simplicitas sine uirtute pro reuerentia habenda non sit.

Caput. II.

Nonnulli tanquam si sunt simplices, ut rectum quod sit ignorent: sed eo uere simplicitatis innocentiam deserunt, quo ad uirtutem rectitudinis non assurgunt: quia dum cauti esse per rectitudinem uelint, nequam innocentes perire per simplicitatem possunt. Hinc est quod Paulus discipulos admonet dicens: Uolo uos sapientes esse in bonis simplices autem in malis. Hinc rursus dicit: Nolite parci effecti sensibus, sed malitia paruuli estote. Hinc per semetipsum ueritas discipulis praecipit dicens: Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbae. Vtraque enim necessario in admonitione coniungitur: & simplicitate columbae astutus serpentis iustitiae, & rursus serpentis astutiam columbae simplicitas temperaret. Hinc est quod sancti spiritus praesentiam suam hominibus, non in columbae modo, sed etiam in igne patefecit. Per columbam quippe simplicitas, per ignem uero zelus indicatur. In columba ergo, & in igne, sanctus spiritus obediatur: quia quicumque illo pleni sunt: sic mansuetudinis simplicitatis in se uolunt contra culpas delinquentium, etiam zelo rectitudinis accendantur. Sequitur:

Quid boni malis amicitia deo accepta esse non possit.

Timeo deum: & recedens à malo. Deum timere, est uia lae que faciendae sunt bonae, praeterire. Vnde per salomonem dicitur: Qui deum, timet, nihil negligit. Sed quia nonnulli sic bona quaedam faciunt: ut tamen à quibusdam malis minus suspendantur: bene postquam timeas deum, recedes quoque à malo perhibetur. Scriptum quippe est: Declina à malo, & fac bonum. Neque enim bonis deo accepta sunt, quae

Rur.
 *al. intr.
 E
 Iob. 30.
 1. Petri. 2.
 Philippi. 2.
 Apoc. 2.
 Cantia.
 Rom. 16.
 1. Cor. 14.
 Matt. 10.
 Ad. 2.
 Eccles. 5.
 Psal. 36.

TOMVS SECVN-

DVS OPERVM ALIQVOT D. GREGORII PA-

pæ huius nominis primi, cognomento Magni, doctæ ac piæ in-
stitutionis refertissimorum, nunc denuo ad fidem veterum
exemplarum accuratiori diligentia à mendis in-
numeris repurgatorum.

*Quorum omnium elencum, quæ huic Tomo insunt, pagina
proxima indicabit.*

*Accessit præterea eiusdem authoris luculentissima in
primum librum Regum explanatio.*

APVD HVGONEM ET HAERE-
des Aemonis à porta.

INDEX

OPERVM DIVI GREGORII PAPAE, quae hinc secundo Tomo insunt.

Pastoralis curae liber vov in tres sedus partes.
De vita & miraculis patrum Italicorum: & de aeternitate animae, Dialogorum libri IIII.
In Caenica canonicorum epistolis.
In Ezechielem prophetam, homelię XXII.
In diuersas Euangelij lectiones, homelię XI.

Tabula capituli libri Pastoralis beati Gregorij Papae. In primò Summaria primae partis.

- 1 **N**e imperiti venire ad magisterium audeant.
 - 2 Ne leuē regimini subeant qui viuendo nō perficiunt, quae meditando didicerunt.
 - 3 De pondere regiminis, & quod aduersa quaeque despicienda sunt, & prospera formidanda.
 - 4 Quod plerumque occupatio regimini soliditatem dissipat mentis.
 - 5 De his qui in regimini caluine prodeffe exemplo virtutum possunt, sed quietem propeias sectando refugiunt.
 - 6 Quod hi qui pondus regiminis per humilitatē refugium, tunc verē sunt humiles cum diuina iudicis non reuiliant.
 - 7 Quod necnunquam praedicationis officium nonnulli laudabiliter appetunt; & ad hoc nonnulli laudabiliter coacti pertrahuntur.
 - 8 De his qui praesente concupiscunt, & ad vsum suae libidinis instrumentum Apostolici sermōnis attingunt.
 - 9 Quod mens praesente volētium plerumque sibi ficta huiusmodi operum praemissione blanditur.
 - 10 Qualis quisque ad regimen veniae debeat.
 - 11 Qualis quisque ad regimen venae non debeat.
- Summaria secundae partis.*
- 1 Inqui ad regimen ordinatē peruenit, qualem se in iplo regimine debeat exhibere.
 - 2 Vt rector cogitatione sit mundus.
 - 3 Vt rector sit semper operatione praecipuus.
 - 4 Vt sit rector discretus in silentio, vtilis in verbo.
 - 5 Vt sit rector singulis compassione proximus, praecun-

Exposito in vii. psalmos penitenciales.
Epistolarum, ex registro pontificatus eiusdem collectarum, libri XII.

Scriptis vero & alia nonnulla. D. Gregorius, vt Ioannes de Tritenheym testatur, scripsit in quinq. libros Moysi, in Prophetas, & alias scripturas sanctas quae post ipsius mortem nōdum in publicum data, sensu eius sequatissimi gloriae videlicet sancti viri inuidentes, igne perdiderunt, sicut Ioannes diaconus in vita Gregorij conuenit.

Accessit insuper huius editioni eiusdem D. Gregorij Papae, in primum librum Regum expositio, quam priores Coedices nos habebant.

his contemplatione suspensus.

- 6 Vt sit rector bene agens per humilitatem socius, contra delinquentium vitia per zelum iustitiae errans.
- 7 Vt sit rector interiorum curam in exteriorum occupatione non minuens, exteriorum providentia interiorum sollicitudinem non relinquens.
- 8 Ne placere rector suo studio hominibus appetat: sed tamen se quid placere debeat intendat.
- 9 Quod scire sollicitus rector debet, quod plerumque vitia virtutes se esse mentuntur.
- 10 Quod esse debet rectori discretio correctionis & dulcissimi lacus, feruoris, & mansuetudinis.
- 11 Quantum rector saeculae legis meditationibus esse debeat intencus.

Summaria tertiae partis.

- 1 Quod aliter adiuuendi sunt viri, atque aliter feminae &c. continens in se xxxv. admonitiones & declarationes exarandens.
- 2 De exhortatione multis adhibenda sit singulorum virtutes adiuuet, quatenus per hanc contraria virtutibus vitia non excresecant.
- 3 De exhortatione quae vni adhibenda est contrariis passionibus laboranti.
- 4 Quod aliquando leniora vitia relinquenda sunt, vt grauiora suberchatur.
- 5 Quod infirmis omnino debent alta praedicari.
- 6 De opere praedicationis & voce.

Summaria unicum quartae partis.

Qualiter praedicator omnibus ritē peractis ad semelipsum redeat, tunc vel vitia, vel praedicatione extollant.

